

Εισήγηση κ. Χαράς Μιχάλοβιτς, υπεύθυνης της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ερμουπόλεως

“Η Έκδοση Καταλόγων Παλαιών Βιβλίων στη Δημοτική Βιβλιοθήκη του Δήμου Ερμουπόλεως”

Καταρχάς να σας καλωσορίσουμε. Βέβαια νιώθω ιδιαίτερο άγχος αυτή τη στιγμή, γιατί ακούγοντας την εισήγηση του κ. Πατινιώτη και της κ. Κικίλια νιώθω πως είμαστε στην εποχή των παγετών εδώ στη Δημοτική Βιβλιοθήκη και μας έχουν κοπεί λίγο τα φτερά. Στις δύο προηγούμενες συναντήσεις μας στη Σύρο η κ. Μαρία Βουτσίνου Κικίλια, αναπληρώτρια καθηγήτρια της Φιλοσοφικής Σχολής και πιστή μας φίλη, παρουσίασε τόσο την ιστορία της δημοτικής μας βιβλιοθήκης, όσο και το παλιότερο βιβλίο που έχουμε στη συλλογή μας, τα «Αργοναυτικά» του Απολλώνιου του Ροδίου που εκδόθηκε το 1521, εκδόσεις Άλδου Μανούτιου.

Στη φετινή μας συνάντηση θα θέλαμε να πούμε με χαρά, λίγο μειωμένη τώρα που ακούσαμε τις ψηφιακές βιβλιοθήκες και πόσα προβλήματα θα λύνανε όσον αφορά στη διαχείριση του υλικού μας, ότι η Δημοτική μας Βιβλιοθήκη με τη φροντίδα του κ. Χρήστου Λούκου, καθηγητή Νεότερης Ιστορίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Ρεθύμνου, κατόρθωσε να πραγματώσει ένα παλιό της όνειρο και να ικανοποιήσει παράλληλα μια επιτακτική της ανάγκη, να εκδώσει τον κατάλογο των παλαιών της βιβλίων. Η έκδοση αυτή θα αποτελέσει πρωτίστως ένα απαραίτητο επιστημονικό εφόδιο καθώς και έναν οδηγό για όποιον θέλει να γνωρίσει τη βιβλιοθήκη μας καλύτερα. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να πω ότι με τον όρο παλαιά βιβλία εννοούμε ένα ξεχωριστό βιβλίο εισαγωγής, που έχουμε στη βιβλιοθήκη, το οποίο περιλαμβάνει σύνολα δωρεών και 1958 βιβλία, στα οποία δεν αναγράφεται ο τρόπος κτήσης τους, δεν είναι σαφές δηλαδή το πώς βρέθηκαν στη συλλογή μας. Σίγουρα μέσα σε αυτά περιέχονται βιβλία από τη βιβλιοθήκη του Γυμνασίου Σύρου. Το περιεχόμενο των βιβλίων χαρακτηρίζεται από την πολλαπλότητα των θεμάτων του. Περιλαμβάνει σημαντικές κοραϊκές εκδόσεις, 15-20. Ο αριθμός των βιβλίων που έχουν εκδοθεί πριν το 1800 ξεπερνά τα 200. Επίσης συναντούμε δυσεύρετες εκδόσεις των Βολταίρου, Μοντεσκιέ και άλλων διαφωτιστών και πολύ σημαντικό υλικό που αφορά τον 19^ο αιώνα, τόσο των Ελλήνων, όσο και ξένων συγγραφέων. Έχουμε πολλές παλιές γαλλικές εκδόσεις, εκδόσεις σχεδόν όλων των ελληνικών τυπογραφείων, τόσο του ελλαδικού χώρου, όσο και της διασποράς.

Το περιεχόμενο, όπως προείπαμε, είναι ποικίλο και βρίσκονται πολλές Συριανές εκδόσεις του 19^{ου} αιώνα, που αφορούν τόσο το νησί μας, όσο και τις υπόλοιπες Κυκλάδες. Το σύνολο των βιβλίων είναι 2.459. Χρονολογικά καλύπτει την περίοδο από το 1521-1971. Έχουμε εντοπίσει πάρα πολλά αχρονολόγητα. Μέχρι σήμερα η πρόσβαση σε αυτά τα βιβλία ήταν πολύ δύσκολη για μας τους εργαζόμενους της βιβλιοθήκης, γιατί ήταν τοποθετημένα στα ράφια -όχι όλα - ανά δωρεά. Υπήρχαν κάποιες δωρεές, π.χ. αναφέρω του Πετρίτση. Με την έκδοση του καταλόγου πιστεύουμε ότι ο κατάλογος θα λειτουργήσει ως μοχλός πίεσης τόσο για την εξεύρεση του χώρου που θα φιλοξενήσει στο σύνολο του το υλικό, όσο και για την ταξινόμησή του, είτε είναι χρονολογική, είτε είναι θεματική. Η σύλληψη της ιδέας αυτής και η πραγμάτωσή της ανήκει στον κ. Χρήστο Λούκο. Βέβαια βοήθησε πάρα πολύς κόσμος: συνεργάτες του επιστημονικού επιμορφωτικού ιδρύματος «Κυκλάδες», το προσωπικό της δημοτικής βιβλιοθήκης, μόνιμο και εποχιακό. Το χρονικό διάστημα που διήρκησε το εγχείρημα αυτό είναι περισσότερο από 10 χρόνια. Στο διάστημα αυτό, βέβαια, εμείς από την πλευρά μας προσπαθήσαμε το υλικό αυτό να είναι προσπελάσιμο στους ερευνητές. Είναι γνωστό ότι η Σύρος έχει κάποιες

πηγές, ότι έχει πλούσιο υλικό, τόσο στη Δημοτική Βιβλιοθήκη, όσο και στο Ιστορικό αρχείο και με πολύ κόπο προσπαθήσαμε να το διαθέτουμε σε όποιον το ζητούσε, είτε ήταν μεταπτυχιακοί φοιτητές, είτε καθηγητές πανεπιστημίων. Το οικονομικό βάρος της έκδοσης αυτής το ανέλαβε η Δημοτική Βιβλιοθήκη με τον πενιχρό προϋπολογισμό που διαθέτουμε για να καλύψουμε τις λειτουργικές μας δαπάνες και όλα τα υπόλοιπα. Γίνεται κατανοητό ότι δώσαμε βάση και άμεση προτεραιότητα στην έκδοση του καταλόγου αυτού.

Ελπίζω τη επόμενη φορά να έχουμε κάτι περισσότερο να σας πούμε.